

KOCATEPE HAYVAN HASTANESİ AMELİYATHANE PROSEDÜRÜ

Belge no: AKÜ.KHH.P. 05

Yayın Tarihi:01.01.2024

Rev. Tarihi: ...

1. Amaç: Hayvan Hastanesinin Ameliyathane bölümünün; işleyişi, giriş çıkış kuralları, hasta ve çalışan güvenliği ile ilgili uygulamaları, temizlik ve dezenfeksiyon kurallarına ilişkin uygulamaları, malzeme ve ilaç yönetimi ile ilgili uygulamalara ait gereç ve yöntemlerin belirlenmesidir.

2. Kapsam: Hayvan hastanesi ameliyathane bölümünü kapsar.

3. Sorumlular - Başhekim - Başhekim yardımcısı – Ameliyathanede görevli veteriner hekim, teknisyen/tekniker ve diğer görevliler

3. TANIMLAR:

- Non Steril Alan (Yasaksız Alanlar):** Bu alan cerrahi bölüme giren hastanın, veteriner hekimlerin, teknisyenlerin/teknikerlerin, öğrencilerin ve diğer personelin girebildiği alanlardır. Bu bölgede sokak giysilerine izin verilir. İnsan trafiği ile ilgili yasak yoktur. Hekim hazırlık odası ve hasta hazırlık odalarını kapsar.
- Yarı Steril Alan (Yarı Yasaklı Alanlar):** Ameliyathane destek alanlarıdır. Temiz ve steril depolar, yasaklı cerrahi alanlara giden koridorlardır. Bu bölgede alt üst formalar giyilir. Yarı yasaklı alana terlik değiştirilerek girilir.
- Steril Alan (Yasaklı Alanlar):** Bu bölge ameliyat odalarını kapsar. Bu alana ait ameliyathane terlikleri giyilir. Bu bölgede alt üst formalar giyilir. Steril malzemenin açık bulunduğu alanlarda ve cerrahi el yıkama yapılan alanlarda maske takılması zorunludur.
- Temizlik:** Kir ve organik artıkların fiziksel olarak uzaklaştırılması.
- Antisepsi:** Özellikle operasyon yapılacak bölgenin yüzeysel dokularının ve lezyonlarının kimyasal maddeler kullanılarak patojen mikroorganizmalardan arındırılması işlemidir.
- Sterilizasyon:** Bir madde ya da cismin birlikte bulunduğu tüm mikroorganizmaların her türlü canlı ve aktif şekillerinden arındırılması işlemidir.
- Dezenfeksiyon:** Bir ortamdan patojen mikroorganizmaları elimine ederek ancak sporları etkilemeyen bir işlemidir. Bu işlem yalnızca dezenfektan denilen kimyasal maddelerle, ayrıca mekanik temizlik ve ısı ile de sağlanabilir
- Dezenfektan:** Cansız ortamda mikroorganizmaları inaktive etmek için kullanılan maddelerdir.

4. Ameliyathane Alanlarının Tanıtımı:

- Ameliyathane alanlarında 8 aseptik oda, 2 sterilizasyon odası, 3 hasta hazırlık odası, 2 yoğun bakım ünitesi, 3 hekim hazırlık odası bulunmaktadır.
- Ameliyathanelerde personel ve hasta girişi ayrı olarak dizayn edilmiştir.
- Ameliyathanede görevli bütün personel ameliyathane kurallarına uyarlar.
- Ameliyathane alanları, serbest dolaşılabilir **non-steril alan**, özel kıyafetle girilebilen **yarı steril alan** ve ameliyatların yapıldığı ve steril malzemelerin bulunduğu **steril alan** olmak üzere 3 bölümden oluşur.
- Ameliyathane duvar, tavan ve zeminde kullanılan malzemeler dezenfeksiyona ve temizliğe uygun özelliktedir ve duvar birleşim noktaları düzgün, köşesiz, çıkıntısız şekildedir.
- Bütün ameliyathanelerde iklimlendirme yapılmakta ve havalandırma sistemleri bulunmaktadır. Her bir ameliyat odasının sıcaklık ve nem takibi yapılmalıdır. Ameliyathanelerde ideal oda sıcaklığı 20-23 derece, nem minimum %30, maksimum %60 olmalıdır. Bu göstergeler ameliyathanede görevli tekniker tarafından takip edilir. Herhangi bir sapma veya olumsuzluk görüldüğünde nem ve ısı ayarları için iklimlendirme teknikleri ile irtibata geçilir.

5. Ameliyathaneye Hastanın Alınması ve Operasyona Hazırlık

- Ameliyat kararı verilen hastaların listesi bir gün önceden ilgili öğretim elemanı veya veteriner hekim tarafından öğretim üyesine bildirilir. Ameliyathanede sorumlu tekniker tarafından ameliyat odalarının planlanması yapılır.
- Operasyona alınacak hastalar ise hasta giriş kapısından hasta hazırlık odasına alınır. Hastaların premedikasyonu hasta hazırlık odasında yapılır.

- Operasyon alanı operasyondan hemen önce uygun genişlikte tıraş edilmelidir. Tıraş için kullanılacak ekipman hayvanın derisine en az hasar verecek şekilde seçilmelidir.
- Tıraş edilen operasyon alanının uygun antiseptik ve fırça yardımı ile görünen kirlerinden temizlenmesi gerekir.
- Ameliyathanelere sadece operasyon uygulanacak hasta, görevli personel ve sınırlı sayıda öğrencinin girişine izin verilir. Hasta sahiplerinin ameliyathanelere girişi kesinlikle yasaktır. Ameliyathanelere giriş yapacak tüm personel ve öğrenciler aseptik teknik ve ameliyat prosedürleri konusunda önceden eğitilmelidir.
- Ameliyathaneye girecek öğrencilerin ameliyathane kurallarına uymaları (steril önlük giymeleri, maske ve bone takmaları), operatif girişimde bulunan öğretim elemanının sorumluluğundadır. Bu kurallara uymayan öğrencilerin ameliyathaneye girmesine kesinlikle izin verilmez.
- Ameliyathanede görevli öğretim elemanı, veteriner hekim, tekniker ve öğrenciler; Yarı steril alanın girişinde belirlenen noktada terlik değişimi yaparak steril alana geçer. Kirli terliklerini kirli terlik rafına koyar, steril alana kesinlikle kirli terliklerle basılmaz. Hekim hazırlık odasında alt-üst forma değişikliği yapan personel, bonesi ve maskesini takar.
- Eller temiz ve kuru, tırnaklar ise kısa olmalıdır. El ve kollardaki görünür kirleri ortadan kaldırmak için hekim hazırlık odasında normal yıkama işlemi yapılmalıdır. Daha sonra cerrahi yıkanma alanına geçilmelidir.
- Eller ve kollar iyotlu sabunlarla dirseklere kadar tekniğine uygun şekilde 5 dakika boyunca yıkanmalı, daha sonra el ve kollar dirsek seviyesinden yüksekte olacak şekilde durulanmalıdır. Devamında steril bir havluyla parmak uçlarından dirseklere doğru kurulama işlemi yapılmalıdır.
- Eller kurulandıktan sonra alkol bazlı el antiseptikleri ile üreticinin talimatına uygun süre ve miktarda ovalama işlemi yapılmalıdır. Son olarak sırasıyla steril önlük ve eldivenler giyilerek ameliyathaneye geçilmelidir.

5. Ameliyathane Alanında Hastaların ve Alanın Yönetimi

- Hasta ameliyathaneye alındıktan sonra kapı kapatılmalıdır ve zorunlu olmadığı haller dışında kimse içeriye alınmamalıdır.
- Yapılacak olan ameliyatın özelliğine göre ameliyathaneye alınan hasta uygun anestezi prosedürüne göre anesteziye alınır.
- Operasyon odasına alınan hastanın operasyon bölgesinin, uygun antiseptikler ve uygun yöntemler kullanılarak aseptik hale gelmesi sağlanmalıdır.
- Hastaya gerekli pozisyon verildikten sonra hastanın operasyon bölgesi açık kalacak şekilde steril örtülerle örtülmesi sağlanır. Örtme işlemi sırasında eldivenli elin hastanın derisine veya masanın herhangi bir yerine değmemesi için önlem alınır. Steril örtü kontamine olmuşsa kesinlikle kullanılmaz.
- Steril serviyete ve steril operasyon ekipmanına steril eldiven giyilmeden kesinlikle dokunulmamalıdır.
- Hasta steril örtülerle örtüldükten sonra cerrahi işlem aseptik koşullar altında tamamlanır.
- Operasyon tamamlandıktan sonra hasta yoğun bakım ünitesine alınır.
- Ameliyathaneden çıkacak personel, soyunma odasına geçerek kıyafet değişimi yapar yarı steril alanın çıkışında belirtilen noktada terlik değişimi yapar, kirli terliklerini giyer, temiz terlikleri temiz terlik rafına koyar, ameliyathane alanından çıkar.

6. Bulaşıcı Hastalık Şüpheli Hayvanlarda Yapılan Operasyonlarında Dikkat Edilmesi Gerekenler;

- Mümkünse bulaşıcı hastalık şüphesi olan hayvanlarda ameliyattan kaçınılmalıdır. Minör cerrahi girişimler ve diğer ameliyatlarda mümkün olduğunca enfeksiyöz hastalıklar biriminde yer alan operasyon salonunda yapılmalıdır.
- Operasyonun gerekli olması durumunda diğer hastalara bulaşmayı en aza indirmek için böyle hastaların operasyonları gün sonunda yapılmalıdır.
- Potansiyel bulaşıcı hastalıkları (özellikle solunum, gastrointestinal ve çoklu antibiyotiğe dirençli bakteriyel enfeksiyonlar) olan hayvanlarda planlanan anestezi ve ameliyat hakkında hasta sahibini bilgilendirmek sorumlu öğretim elemanının/veteriner hekimin sorumluluğundadır.
- Böyle hastalarda premedikasyon izolasyon biriminde yapılmalıdır. Sonrasında hastalar dezenfekte edilebilir masa/arabalar ile ameliyathaneye taşınmalıdır.
- Çapraz trafiğin minimum olduğu bir ameliyathane seçilmelidir.
- Hayvanla temas eden herkes, diğer hayvanlara dokunmadan önce ellerini dikkatlice yıkamalı ve kontamine giysileri çıkarmalıdır.

- Ameliyattan sonra, kontamine dış giyim, biyolojik tehlike işaretiyle işaretlenmiş plastik torbalara yerleştirilmeli ve diğer yıkamalardan ayrı yıkanmak üzere sterilizasyon ünitesine gönderilmelidir.
- Tüm kontamine alet ve ekipmanlar temizlenmeli, dezenfekte edilmeli ve sterilizasyon için sterilizasyon ünitesine gönderilmeden önce şüpheli infeksiyöz hastalık etiketi ile işaretlenmiş plastik bir torbaya yerleştirilmelidir.
- Mümkünse hastaların anesteziden uyanma aşamaları izolasyon ünitesinde gerçekleştirilmelidir.
- Operasyondan hemen sonra tüm kirlenmiş alanlar temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.

Dr. Öğr. Üyesi Fatma GÖRÜCÜ ÖZBEK
Başhekim Yrd.

Dr. Öğr. Üyesi Ebubekir YAZICI
Başhekim Yrd.

Prof. Dr. Musa KORKMAZ
Başhekim

